

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudkyň Mgr. Ing. Silvie Svobodové a JUDr. Naděždy Řehákové v právní věci

žalobce:

V. T.
sídlem X

zastoupený advokátem Mgr. Tomášem Fialou, Ph. D., LL.M.
sídlem Italská 27, 120 00 Praha 2

proti

žalovanému:

Český telekomunikační úřad
sídlem Sokolovská 58/219, 190 00 Praha 9

o žalobě proti rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 24. 7. 2019, č. j. ČTÚ-29 927/2019-603

takto:

- I. Rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 24. 7. 2019, č. j. ČTÚ - 29 927/2019-603 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Tomáše Fialy, Ph. D., LL.M., advokáta.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se žalobou podanou dne 25. 9. 2019 u Městského soudu v Praze (dále jen „soud“) domáhal přezkoumání rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu (dále jen „žalovaný“) ze dne 24. 7. 2019, č. j. ČTÚ - 29 927/2019-603 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byl podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnut rozklad žalobce a potvrzeno rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu, odboru ekonomické regulace (dále jen „prvostupňový orgán“ nebo „Úřad“) ze dne 21. 6. 2019, č. j. ČTÚ-24 783/2019-611 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Dne 6. 6. 2019 obdržel Úřad od žalobce elektronicky žádost o poskytnutí informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), kterou žalobce požadoval zaslání kopií ověřených výsledků oddělené evidence nákladů a výnosů za roky 2015, 2016 a 2017 (dále jen „výsledky oddělené evidence nákladů a výnosů“), které je Česká pošta, s. p. (dále jen „Česká pošta“) coby držitelka poštovní licence povinna předkládat Úřadu v souladu s § 33a odst. 5 zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o poštovních službách“).
3. Prvostupňovým rozhodnutím rozhodl Úřad jako povinný subjekt podle §2 odst. 1 informačního zákona o žádosti žalobce o poskytnutí informace ze dne 6. 6. 2019 (dále jen „žádost“) tak, že žádost se částečně odmítá podle § 9 odst. 1 informačního zákona, a to u údajů obsažených v ověřených výsledcích oddělené evidence nákladů a výnosů za roky 2015, 2016 a 2017, které jsou předmětem obchodního tajemství ve smyslu § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). V prvostupňovém rozhodnutí Úřad vymezil jednotlivé podmínky, jejichž kumulativní naplnění je nutné ke konstatování, že určité skutečnosti tvoří obchodní tajemství ve smyslu § 504 občanského zákoníku. Tyto znaky prvostupňový orgán aplikoval na požadované informace a dospěl k závěru, že výsledky oddělené evidence nákladů a výnosů, s výjimkou údajů prokazujících návaznost výsledků oddělené evidence na výkaz zisku a ztráty, naplňují znaky obchodního tajemství, a proto je nelze podle § 9 odst. 1 informačního zákona poskytnout.

II. Napadené rozhodnutí

4. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce v zákonné lhůtě rozklad, neboť měl za to, že prvostupňové rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy a je věcně nesprávné.
5. Žalobce namítal, že se měl prvostupňový orgán jednotlivě zabývat každým z údajů (případně skupinou údajů) obsažených v požadovaných výsledcích oddělené evidence nákladů a výnosů a u každého z nich individuálně posoudit, zda kumulativně splňuje

znaky obchodního tajemství; pouze v kladném případě mohl ve vztahu k takto určeným údajům uplatnit ochranu obchodního tajemství podle § 9 odst. 1 informačního zákona (*první rozkladová námitka*). Dále mělo dle názoru žalobce dojít ze strany Úřadu k posouzení, zda požadované informace jsou ještě v době podání žádosti obchodním tajemstvím. K tomu žalobce zdůraznil, že informace v průběhu času ztrácejí svoji komerční hodnotu a důvěrné zacházení s historickými informacemi o činnosti České pošty není opodstatněné. V posuzovaném případě se navíc jedná o údaje ekonomického charakteru, u nichž vždy dochází časem k oslabení jejich hodnoty a vytrácí se tak i naplnění jednoho ze znaků obchodního tajemství – jejich konkurenční využitelnost (*druhá rozkladová námitka*). Žalobce v rozkladu rovněž namítal, že prvostupňový orgán byl povinen zohlednit i charakter České pošty – přestože tato společnost vyvíjí podnikatelskou činnost, není možné na ni pohlížet jako na běžného soukromého podnikatele, neboť se jedná o subjekt založený a kontrolovaný státem, jehož činnost je z části hrazena z veřejných prostředků. Právní postavení České pošty tak oslabuje princip ochrany soukromého zájmu na ochraně obchodního tajemství, a naopak posiluje princip ochrany veřejného zájmu na transparentnosti jejího hospodaření (*třetí rozkladová námitka*). V podaném rozkladu žalobce dále namítal, že v jednání prvostupňového orgánu lze spatřovat obcházení zákona, neboť je takto znemožněno provádění laické kontroly hospodaření České pošty coby veřejné instituce (ve smyslu § 2 odst. 1 informačního zákona), jejíž činnost je zčásti hrazena z veřejných prostředků (*čtvrtá rozkladová námitka*). Žalobce dále poukazoval na § 9 odst. 2 informačního zákona, z něhož vyplývá, že povinné subjekty nemohou odepřít poskytnutí takových informací, které se týkají rozsahu používání prostředků z veřejných rozpočtů a identity jejich příjemce. O takový případ se jedná i v této věci, když je nepochybné, že Česká pošta při své činnosti nakládá s veřejnými prostředky. Smyslem úpravy § 9 odst. 2 informačního zákona je umožnit veřejnou kontrolu nakládání s veřejnými prostředky. Je proto nezbytné jakákoli možná omezení poskytování informací vykládat restriktivním způsobem (*pátá rozkladová námitka*). Poslední námitkou žalobce vyložil, že je třeba vždy nalézat rovnováhu mezi různými zákonem chráněnými zájmy. Výjimky z práva na informace je nutno vykládat restriktivně. V konkrétním případě proti sobě stojí zájem na ochraně (údajného) obchodního tajemství a zájem na zajištění transparentnosti a veřejné kontroly hospodaření České pošty. Právě prostřednictvím poskytnutí požadovaných informací lze k tomuto cíli přispět. Samotný soukromý zájem třetího subjektu (České pošty) nemůže dle žalobce nad tímto zájmem převážet (*šestá rozkladová námitka*).

6. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 26. 7. 2019. Žalovaný do napadeného rozhodnutí doslovně přejal text prvostupňového rozhodnutí (str. 2-6) a text podaného rozkladu (str. 6-9).
7. Žalovaný dále v napadeném rozhodnutí označil k *první rozkladové námitce* za nepřipustný formalismus, aby jinak jasný a ucelený výčet informací představujících obchodní tajemství byl namísto souhrnného odůvodnění zdůvodňován jednotlivě pro každou informaci zvlášť, a to i v situaci, kdy všechny položky, jak je jasně uvedeno v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, sdílí stejný právní režim a stejné důvody, proč jsou obchodním tajemstvím. Ke *druhé rozkladové námitce* uvedl, že roky 2015, 2016 a 2017 nepředstavují až zas tak hlubokou minulost, aby se dalo prohlásit, že tyto informace ztratily svou hodnotu v konkurenčním prostředí. Údaje o nákladech, výnosech a ziskovosti jsou v rozmezí 10 let běžně součástí ekonomických analýz prováděných podnikatelskými subjekty. Protože jenom za delší období je možné získat informace o trendech ve vývoji nákladů, výnosů a

zisku a v návaznosti na všechny poznatky z minulosti a současnosti přijmout příslušná manažerská rozhodnutí. Žalovaný uvedl, ve vztahu ke *třetí rozkladové námitce*, že Česká pošta, přestože je státní podnik, působí od 1. 1. 2013 na zcela liberalizovaném poštovním trhu. Proto jakékoli podrobné informace ekonomického charakteru, které by se dostaly do rukou konkurence, by mohly České poště způsobit újmu v konkurenčním boji. To by Českou poštu omezovalo při plnění požadavku zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o státním podniku“), na dosahování výnosu ze svěřeného majetku a jeho rozmnožování. *Čtvrtou rozkladovou námitku* vypořádal žalovaný tvrzením, že kontrolovat Českou poštu z hlediska plnění povinností uvedených v zákoně o poštovních službách přísluší prvostupňovému orgánu jakožto nezávislému regulátorovi. Česká pošta podléhá režimu zákona o státním podniku, který v § 17b stanoví, že účetní závěrka podniku musí být ověřena auditorem. Kontrolu účetnictví tak provádí auditor, který ověřuje účetní závěrku podniku. Ředitel podniku sdělí písemně zakladateli a dozorčí radě do 1 měsíce od doručení zprávy auditora o ověření účetní závěrky, jaká byla přijata opatření k odstranění nedostatků v této zprávě auditora uvedených. Žalovaný dále vysvětloval k *páté rozkladové námitce*, že rozsah veřejných prostředků poskytnutých České poště a identita jejich příjemce (tedy České pošty) nebyl v této věci předmětem žádosti o informace, když výsledky oddělené evidence nákladů a výnosů mají zcela jiný věcný obsah než ten, který je zmíněn v § 9 odst. 2 informačního zákona, a tudíž je nelze v žádném případě považovat za informace o rozsahu a příjemci veřejných prostředků. Česká pošta je sice příjemcem veřejných prostředků z titulu poskytování základních poštovních služeb, neboť se jí hradí čisté náklady představující nespravedlivou finanční zátěž, ale tato informace je veřejně dostupná. Takovou informaci uvádí Česká pošta ve svých výročních zprávách a rovněž je běžnou součástí výroční zprávy Českého telekomunikačního úřadu. K poslední, *šesté rozkladové námitce* žalovaný konstatoval, že nelze požadovat vážení zájmů a následně argumentovat, že jeden ze zájmů nemůže převážet vůbec. Princip vážení zájmů je základním principem, na kterém je postaven informační zákon. Vyváženost těchto zájmů byla dosažena zákonodárcem právě zavedením jasné hranice toho, kde již soukromý zájem převáží zájem veřejnosti na kontrole – totiž u (jakýchkoli) informací, které tvoří včas označené obchodní tajemství.

III. Žaloba

8. Žalobce se domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí, neboť byl v důsledku jeho nezákonnosti zkrácen na svých právech ve smyslu § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
9. První skupina žalobních námitek se týkala nesprávné aplikace § 9 odst. 1 informačního zákona. V *první žalobní námitce* (uvedené v bodech 11-17 žaloby) žalobce uvedl, že žalovaný odmítl poskytnout žalobci výsledky oddělené evidence nákladů a výnosů s odůvodněním, že (všechny) tyto údaje měly být označeny Českou poštou jako obchodní tajemství a i podle posouzení žalovaného naplňují všechny zákonem stanovené znaky obchodního tajemství ve smyslu § 504 občanského zákoníku, bez toho aniž by jejich splnění ve vztahu ke konkrétním údajům posoudil. Žalovaný poskytl žalobci požadované tabulky, avšak s vytečkovanými hodnotami (kromě 7 číselných údajů v každém z požadovaných let), což dle žalobce popírá účel a smysl jak samotného informačního zákona, tak ústavně zaručeného práva na informace zakotveného v čl. 17 Usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a

svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „LZPS“).

10. Dále mělo dle *druhé žalobní námitky* (body 20-21 žaloby) dojít k posouzení, zda požadované informace jsou ještě v době podání žádosti obchodním tajemstvím, neboť informace v průběhu času ztrácejí svoji komerční hodnotu a poskytování důvěrného zacházení historickým informacím o činnosti České pošty není opodstatněné.
11. *Třetí žalobní námitkou* (bod 19 žaloby) žalobce namítl, že nedošlo k posouzení charakteru České pošty a jejího právní postavení, neboť na ni nelze pohlížet jako na soukromého podnikatele. Rovněž žalobce nesouhlasil s tvrzením žalovaného o ocenitelnosti a konkurenční významnosti požadovaných výsledků oddělených evidencí nákladů a výnosů, neboť z odůvodnění napadeného (i prvostupňového) rozhodnutí nelze dovodit, že by jejich zpřístupnění bylo způsobilé dotknout se současného či budoucího hospodářského výsledku České pošty. Informace mají spíše charakter fakturační, a nejedná se tedy o jakýkoliv výsledek duševní činnosti vedoucích pracovníků České pošty, jako by tomu bylo u kalkulací předpokládaných nákladů a výnosů (bod 18 žaloby).
12. V jednání žalovaného bylo možné dle *čtvrté žalobní námitky* (bod 28 žaloby), spatřovat obcházení informačního zákona, neboť bylo takto znemožněno provádění laické kontroly hospodaření České pošty coby veřejné instituce (ve smyslu § 2 odst. 1 informačního zákona), jejíž činnost je zčásti hrazena z veřejných prostředků. Žalobce dále namítl, že se žalovaný dopustil nesprávného právního posouzení věci, neboť nesprávně zvážil význam práva na informace a ochranu obchodního tajemství. Možné omezení poskytování informací, například právě s odkazem na ochranu obchodního tajemství podle § 9 odst. 1 informačního zákona, je nutné vykládat restriktivním způsobem.
13. V *páté žalobní námitce* (body 23-26 žaloby) žalobce napadal nesprávnou aplikaci § 9 odst. 2 informačního zákona, protože i pokud by soud dospěl k závěru, že napadené (i prvostupňové) rozhodnutí všem požadavkům dostalo a jako celek by výsledky oddělené evidence nákladů a výnosů naplňovaly znaky obchodního tajemství, žalobce namítl, že se žalovaný dopustil závažného pochybení, když nesprávně aplikoval § 9 odst. 2 informačního zákona, podle kterého platí, že „*při poskytování informace, která se týká používání veřejných prostředků, se nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství*“. Žalobce konstatoval, že odst. 2 je výjimkou z odst. 1 citovaného ustanovení, proto i pokud by došlo k naplnění znaků obchodního tajemství, dle § 9 odst. 2 informačního zákona se nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci veřejných prostředků za porušení obchodního tajemství.
14. Z důvodů shora uvedených žalobce navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí prvostupňové, zrušil a nařídil žalovanému poskytnutí v žádosti požadovaných informací. V případě, že soud dospěje k názoru, že podmínky pro postup dle § 16 odst. 4 věta druhá informačního zákona nejsou splněny, navrhoval žalobce toliko zrušení napadeného i prvostupňového rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 13. 11. 2019 konstatoval, že trvá na závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí a jemu předcházejícím prvostupňovém rozhodnutí,

na které plně odkázal. V úvodní části vyjádření žalovaný zopakoval argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí, poté se vyjádřil k žalobcem odkazovaným soudním rozhodnutím (rozsudky Městského soudu v Praze č. j. 9A 230/2015-51, č. j. 5A 83/2015-41 a č. j. 9A 21/2016-45 a rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 2As 27/2007-87 a č. j. 7As 24/2007-106) a následně předložil doplňující argumentaci k některým ze žalobních námitek.

16. Ke *druhé žalobní námitce* žalovaný uvedl, že vycházel ze své vlastní praxe, když například pro výpočet procenta návratnosti kapitálu se jak v poštovním odvětví, tak v odvětví elektronických komunikací používají ekonomická data (např. údaje o státních a podnikových dluhopisech) za období několika let až několika desetiletí, aby se v časové řadě vyrovnaly nahodilé krátkodobé výkyvy sledovaných hodnot. Obdobně jsou v rámci hodnocení neúnosné zátěže čistých nákladů pro poskytovatele univerzální služby v elektronických komunikacích používány hodnoty ukazatelů v delších časových řadách, např. podíl na výnosech podniků v tomto odvětví.
17. Ke *třetí žalobní námitce* žalovaný uvedl, že argument žalobce, že se nejedná o výsledek duševní činnosti, je poněkud nelogický, neboť ekonomické výsledky jsou zobrazením hospodářského procesu, na jehož začátku je vždy manažerské rozhodnutí, týkající se obchodních strategií, pořízení investic, zacházení s lidskými zdroji atd. Skutečnost, že se jedná o údaje za minulá období, zdaleka neznamená, že s nimi lze zacházet jako s údaji běžně přístupnými. Podstatou citlivosti těchto informací je právě jejich využití pro další strategické rozhodování o provozní a investiční činnosti podniku, které má dopad do současného i budoucího hospodářského výsledku.
18. Vyjádření ke shora neuvedeným žalobním námitkám plně odpovídalo odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný závěrem navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Další podání účastníků

19. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného zdůraznil, že názory žalovaného nesdílí. Dále doplnil, že v odůvodnění napadeného (i prvostupňového) rozhodnutí zcela absentuje druhové či typové vymezení konkrétních informací z požadovaných výsledků oddělených evidencí nákladů a výnosů, které by měly v tomto případě být obchodním tajemstvím České pošty. Uvedený nezákonný postup paradoxně potvrdil i sám žalovaný, když v napadeném rozhodnutí označil požadavek žalobce na individuální posouzení požadovaných informací z výsledků oddělených evidencí nákladů a výnosů za nepřípustný formalismus. S ohledem na uvedené tak žalobce setrval na svém stanovisku, že postup žalovaného při aplikaci § 9 odst. 1 informačního zákona byl nesprávný a v rozporu s právními předpisy. Žalobce se neztotožnil ani s argumentací žalovaného, z níž plyne, že Česká pošta je pod soustavným dohledem externích kontrolních orgánů, neboť toto je dle názoru žalobce z hlediska realizace práva na informace, coby jednoho ze základních práv dle LZPS, zcela irrelevantní, neboť dohled vykonávaný těmito kontrolními orgány nikterak nevylučuje ani jinak neomezuje možnost laické kontroly nad hospodařením státního podniku Česká pošta podle informačního zákona. Dále žalobce zopakoval, že žalovaný v daném případě nesplnil svoji povinnost řádně ověřit, jak mu ukládá § 12 informačního zákona, zdali některé z požadovaných výsledků oddělených evidencí nákladů a výnosů za roky 2015, 2016 a 2017 (a v nich obsažené údaje) již znaky obchodního tajemství

nevykazují. Žalobce nadále setrval na svém stanovisku, že rozhodnutí žalovaného o odmítnutí poskytnout požadované výsledky oddělených evidencí nákladů a výnosů státního podniku Česká pošta, které se týkají hospodaření s prostředky, které lze bez pochyby podřadit pod pojem veřejných prostředků, je nezákonné.

20. V podání ze dne 18. 11. 2022 žalobce opětovně shrnul svou argumentaci přeloženou v žalobě a v replice ze dne 11. 12. 2019. Opětovně zdůraznil, že požadované ověřené výsledky oddělené evidence nákladů a výnosů se přímo týkají hospodaření s veřejnými prostředky a plnění závazku veřejné služby státním podnikem Česká pošta. Dále zopakoval, že aby určitá skutečnost spadala pod rozsah ochrany obchodního tajemství, nestačí ji takto podle § 9 odst. 1 informačního zákona označit, ale musí splňovat zákonné definiční znaky vymezené v § 504 občanského zákoníku. Z vymezení obchodního tajemství plyne, že historické údaje fakturačního charakteru, které tvoří obsah požadovaných finálních výkazů nákladů a výnosů, u nichž se nejedná o jakýkoliv výsledek duševní činnosti vedoucích pracovníků České pošty, těmto podmínkám nevyhovují a o obchodní tajemství se tak nejedná. Žalobce setrval dále na svém názoru, že i v případě hypotetické existence obchodního tajemství by byla dána výjimka stanovená v § 9 odst. 2 informačního zákona, tedy povinnost žalovaného poskytnout požadované informace, neboť tyto se týkaly používání veřejných prostředků.

VI. Jednání před soudem

21. Při jednání konaném dne 23. 11. 2022 účastníci řízení setrvali na svých procesních stanoviscích. Zástupce žalobce poukázal na obsah předchozích podání ve věci, přičemž nosné žalobní námitky podrobněji rekapituloval. Závěrem navrhl, aby soud napadené i prvostupňové rozhodnutí zrušil a uložil žalovanému povinnost požadované informace poskytnout. Žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a argumentaci uvedenou ve vyjádření k žalobě a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
22. Návrhy na provedení důkazů soud zamítl, neboť se jednalo o listiny, které jsou součástí správního spisu, z něhož soud při přezkumu napadeného rozhodnutí obligatorně vychází a jehož obsah s ohledem na právní názor soudu k rozhodnutí věci zcela postačoval. Správním spisem se dokazování neprovádí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 - 117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

VII. Posouzení věci Městským soudem v Praze

23. Žaloba byla podána včas ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a to v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
24. Soud předesílá, že z hlediska soudního přezkumu představují rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jeden celek (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56).

25. V souzené věci je mezi účastníky řízení spor o poskytnutí informací na základě informačního zákona, kterými jsou výsledky oddělené evidence nákladů a výnosů, které je Česká pošta coby držitelka poštovní licence povinna předkládat Úřadu v souladu s § 33a odst. 5 zákona o poštovních službách, především, zda informace v evidenci obsažené jsou v celém rozsahu obchodním tajemstvím a zda se na ně případně vztahuje výjimka dle § 9 odst. 2 informačního zákona.
26. Právo na informace je garantováno každému na základě čl. 17 odst. 4 LZPS. Provádění tohoto základního práva zabezpečuje informační zákon, jenž je vystavěn na principu obecné povinnosti poskytovat veškeré informace týkající se působnosti povinných subjektů s taxativně vymezenými výlukami z této povinnosti.
27. Dle Nejvyššího správního soudu „*je smyslem práva na informace kontrola činnosti veřejné správy, mj. též kontrola vynakládání veřejných prostředků a hospodaření s veřejným majetkem*“ (NSS 1 As 17/2008-67, Sb. NSS č. 1627/2008) a „*poskytování informací o činnosti orgánů veřejné moci je v našem civilizačním prostoru obecným standardem demokratických právních států, který logicky vyžaduje jisté finanční zatížení orgánů veřejné správy*“ (NSS 6 As 79/2006-58, Sb. NSS č. 1342/2007), jakož i to, že „*povinný subjekt není oprávněn jakkoli zkoumat a zabývat se otázkou účelnosti a důvodnosti žadatelovy žádosti či jeho motivy*“ (NSS 6 As 79/2006-58, Sb. NSS č. 1342/2007).
28. Při posouzení věci vycházel soud z následující právní úpravy.
29. Podle čl. 17 odst. 4 LZPS lze „*svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.*“
30. Podle § 2 odst. 1 informačního zákona „*povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.*“
31. Podle § 9 odst. 1 informačního zákona „*povinný subjekt informaci neposkytne, pokud je požadovaná informace obchodním tajemstvím.*“
32. Podle § 9 odst. 2 informačního zákona se „*při poskytování informace, která se týká používání veřejných prostředků, nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství.*“
33. Podle § 12 informačního zákona „*všechna omezení práva na informace provede povinný subjekt tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon. Právo odepřít informaci trvá pouze po dobu, po kterou trvá důvod odepření. V odůvodněných případech povinný subjekt ověří, zda důvod odepření trvá.*“
34. Podle § 15 odst. 1 informačního zákona „*pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti, s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.*“
35. Podle § 15 odst. 2 informačního zákona „*nebylo-li žádosti vyhověno z důvodů ochrany obchodního tajemství podle § 9 nebo ochrany práv třetích osob k předmětu práva autorského*

podle § 11 odst. 2 písm. c), musí být v odůvodnění rozhodnutí uvedeno, kdo vykonává právo k tomuto obchodnímu tajemství nebo kdo vykonává majetková práva k tomuto předmětu ochrany práva autorského, je-li tato osoba povinnému subjektu známa.“

36. *Podle § 16 odst. 5 informačního zákona „při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.“*
37. *Podle § 504 občanského zákoníku „obchodní tajemství tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastníci zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení.“*
38. *Podle § 33a odst. 1 zákona o poštovních službách „držitel poštovní licence je povinen vést v souladu s prováděcím právním předpisem podle odstavce 2 oddělenou evidenci nákladů a výnosů spojených s poskytováním jednotlivých základních služeb, které jsou obsaženy v jeho poštovní licenci, a ostatních služeb tak, aby byly zajištěny podklady pro výpočet čistých nákladů pro jednotlivé základní služby, pro regulaci cen základních služeb a pro prokázání skutečnosti, že nedochází ke křížovému financování mezi základními službami, které jsou obsaženy v jeho poštovní licenci, a ostatními službami.“ Podle § 33a odst. 2 zákona o poštovních službách „prováděcí právní předpis stanoví způsob vedení oddělené evidence nákladů a výnosů, metodiku účelového členění nákladů a výnosů a jejich přiřazování včetně stanovení přiměřeného zisku a strukturu vykazovaných informací.“ Podle § 33a odst. 5 zákona o poštovních službách „držitel poštovní licence je povinen předložit ověřené výsledky oddělené evidence nákladů a výnosů Úřadu nejpozději do 31. července za předchozí účetní období.“*
39. *Podle § 1 odst. 1 vyhlášky č. 465/2012 Sb., o způsobu vedení oddělené evidence nákladů a výnosů držitele poštovní licence, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „prováděcí vyhláška“), „držitel poštovní licence člení náklady a výnosy podle účelu, na který byly vynaloženy nebo se kterým souvisí. Toto členění je alespoň tak podrobné, aby každá základní služba obsažená v jeho poštovní licenci byla sledována odděleně. Ostatní služby mohou být sdruženy do tolika skupin, aby nebyl zpochybněn účel oddělené evidence.“ Podle § 1 odst. 2 prováděcí vyhlášky „držitel poštovní licence rozlišuje při účelovém členění nákladů podle odstavce 1 procesy a činnosti v návaznosti na využití poštovní sítě při zajišťování poštovních služeb.“*
40. *Prováděcí vyhláška dále v § 2 a § 3 upřesňuje přístup k jednotlivým typům nákladů z hlediska jejich provázanosti a přímé nebo nepřímé závislosti na poskytování poštovních služeb. Prováděcí vyhláška v této souvislosti rozlišuje náklady přímé a společné (nepřímé a ostatní – režijní náklady) a podle toho určuje způsob přiřazení nákladů.*
41. *Podle § 5 prováděcí vyhlášky „držitel poštovní licence předkládá výsledky oddělené evidence nákladů a výnosů prostřednictvím výkazů uvedených v příloze k této vyhlášce.“ Příloha prováděcí vyhlášky obsahuje 5 tabulek, které uvádějí, v jaké struktuře mají být výsledky oddělené evidence vykazovány (tabulka č. 1: Náklady a výnosy podle činností; tabulka č. 2: Náklady služeb v druhovém členění a výnosy podle služeb; tabulka č. 3: Náklady služeb podle technologie zpracování a výnosy podle služeb; tabulka č. 4: Náklady na jednotlivé*

typy režijních nákladů; a tabulka č. 5: Náklady, které se nepřičítají a nekalkulované výnosy).

42. Neposkytnutím informace odkazem na obchodní tajemství se zabýval Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) v rozsudku ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 As 155/2015 - 195, kde uzavřel, že „*aplikace ochrany obchodního tajemství vůči konkrétním informacím vyžaduje, aby povinný subjekt v rozhodnutí o (částečném) odmítnutí žádosti - má-li rozhodnutí dostát požadavkům kladeným správním řádem (jeho § 68 odst. 3) na přezkoumatelnost rozhodnutí - náležitě a vyčerpávajícím způsobem odůvodnil, jaké informace obsažené v požadovaném (a plně nebo částečně odepřeném) dokumentu považuje za obchodní tajemství a uplatňuje u nich ochranu dle § 9 odst. 1 informačního zákona. To především znamená, že povinný subjekt musí v odůvodnění svého rozhodnutí ve vztahu ke každé odepřené informaci objasnit, v čem spatřuje naplnění všech znaků legální definice obchodního tajemství*“.
43. Obchodním tajemstvím mohou být pouze „skutečnosti,“ tj. ve smyslu informačního zákona „informace“ (§ 3 odst. 3), vykazující pojmové znaky obchodního tajemství. To především znamená, že předmětem ochrany obchodního tajemství ve smyslu komentovaného ustanovení zásadně není určitý dokument (např. smlouva) jako celek, nýbrž toliko skutečnosti (informace) ve smlouvě uvedené, které splňují pojmové definiční znaky stanovené zákonem (srov. např. rozsudek KS v Hradci Králové č. j. 31 Ca 189/2000-27, 857/2001 SJS, rozsudek NSS č. j. 2 As 27/2007-87, rozsudek NSS č. j. A 2/2003-73, 1469/2008 Sb. NSS, rozsudek MS v Praze sp. zn. 7 Ca 30/2003-39, rozsudek KS v Praze sp. zn. 44 Ca 82/2005 aj.).
44. Při posuzování práva na svobodný přístup k informacím, tedy práva informace svobodně vyhledávat, daného ústavním pořádkem, je nezbytné postupovat pomocí obvyklých interpretačních postupů a v souladu s principem vyjádřeným právní tezí *in dubio pro libertate* omezení žádané informace posoudit v nezbytné míře, výslovně vymezené informačním zákonem, popřípadě zvláštním zákonem. Jinými slovy - rozsah omezení a výluky informační povinnosti je nezbytné interpretovat restriktivně, v nezbytné míře. Naopak poskytnutí informace tam, kde je zákonodárce výslovně zakazuje či omezuje (ať už jde o obsahovou stránku informace, anebo její formu), nelze provést, neboť by znamenalo postup *contra legem*.
45. Pokud jde o výklad a aplikaci § 9 odst. 1 informačního zákona, vycházel soud z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, například z rozsudku ze dne 27. 3. 2008, č. j. 7As 24/2007 - 106, v němž Nejvyšší správní soud mimo jiné uvedl: „*Pouhé označení informace podnikatelem za obchodní tajemství není dostačující, aby požadovaná informace nebyla poskytnuta, protože podnikatel není povinným subjektem ve smyslu ustanovení § 2 zákona o informacích a není možné na něj přenášet oprávnění a povinnosti týkající se informační povinnosti podle citovaného zákona. Správní orgán je proto vždy povinen zkoumat, zda informace označená podnikatelem za obchodní tajemství skutečně splňuje všechny náležitosti obchodního tajemství podle ustanovení § 17 obchodního zákoníku. Pokud totiž tomu tak není, o obchodní tajemství se nejedná. V takovém případě by povinný subjekt musel ignorovat tvrzení podnikatele o existenci obchodního tajemství a požadované informace žadateli poskytnout, pokud by ovšem nebyl dán jiný důvod pro odepření informací. Důvod pro odepření informací stanovený v ustanovení § 9 odst. 1 zákona o informacích je totiž vázán na existenci obchodního tajemství de iure, nikoli na pouhý názor zdroje informací. Povinný subjekt proto musí v řízení postupovat v souladu se správním řádem (podle § 3 odst. 4, §32 odst. 1 a § 46 správního řádu).*“

Musí tedy vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci, tzn. prověřit splnění podmínek existence obchodního tajemství a neakceptovat bez dalšího tvrzení podnikatele.“

46. V projednávané věci žalobce požadoval po žalovaném zaslání kopií ověřených výsledků oddělené evidence nákladů a výnosů za roky 2015, 2016 a 2017, které je Česká pošta coby držitelka poštovní licence povinna předkládat žalovanému v souladu s § 33a odst. 5 zákona o poštovních službách.
47. Z obsahu správního spisu plyne a mezi účastníky o tom ani nebylo sporu, že Úřad poskytl žalobci za roky 2015, 2016 a 2017 nevyplněné výkazy ve formátu tabulek č. 2, 3, 4 a 5 dle přílohy prováděcí vyhlášky (tj. tabulky obsahující pouze označení položek ve sloupcích a řádcích, odpovídající systematice přílohy prováděcí vyhlášky, avšak s kompletně vytečkovaným obsahem bez konkrétních číselných údajů) a dále z podstatné části nevyplněný výkaz ve formátu tabulky č. 1 dle přílohy prováděcí vyhlášky obsahující vedle převažujícího množství vytečkovaných údajů toliko 7 souhrnných číselných položek o celkovém výsledku hospodaření České pošty (ve sloupci „celkem“).
48. Ačkoli žalobce v žádosti požadoval údaje ve struktuře finálních výsledků oddělené evidence nákladů a výnosů podle prováděcí vyhlášky, které má Česká pošta coby držitelka poštovní licence povinnost dle § 33a odst. 5 zákona o poštovních službách předkládat Úřadu, byl Úřadem fakticky celý obsah výsledků oddělených evidencí v žalobci předložených kopiích listin vytečkován (až na 7 souhrnným číselných údajů ponechaných v tabulce č. 1), což mělo za následek, že požadované výsledky oddělené evidence nákladů a výnosů nebyly žalobci de facto vůbec poskytnuty, přestože každý výkaz ve formátu tabulky dle přílohy prováděcí vyhlášky předvídá poskytnutí řady různých typů či druhů údajů ve vztahu k mnoha individuálním položkám/činnostem.
49. Prvostupňovým rozhodnutím pak Úřad odmítl s odkazem na § 9 odst. 1 informačního zákona poskytnout žalobci informace ve vztahu k požadovaným ověřeným výsledkům oddělené evidence nákladů a výnosů jako celku (s výjimkou 7 souhrnných číselných údajů ponechaných v tabulce č. 1) s odůvodněním, že (všechny) tyto údaje měly být označeny Českou poštou jako obchodní tajemství a i podle posouzení Úřadu naplňují všechny zákonem stanovené znaky obchodního tajemství ve smyslu § 504 občanského zákoníku.
50. Má-li rozhodnutí dostát požadavkům kladeným § 68 odst. 3 správního řádu a navazující judikaturou na přezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu, musí povinný subjekt podrobně a vyčerpávajícím způsobem odůvodnit, jaké informace v požadovaném (a plně nebo částečně odepřeném) dokumentu považuje za obchodní tajemství a uplatňuje u nich ochranu ve smyslu § 9 odst. 1 informačního zákona (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2007, č. j. 2 As 27/2007 – 87 a ze dne 27. 3. 2008, č. j. 7 As 24/2007 – 106). Pokud by soud sám přezkoumal nepřezkoumatelné rozhodnutí správního orgánu, nutně by tak zatížil totožnou nepřezkoumatelností i své vlastní rozhodnutí. Z uvedeného je tedy zřejmé, že otázka přezkoumatelnosti předchozích správních rozhodnutí musí nutně předcházet právnímu posouzení věci samé (věcných námitek).
51. Žalovaný i prvostupňový orgán se ve svých rozhodnutích sice zabývali jednotlivými znaky obchodního tajemství, jejich vymezením a aplikací na požadované informace, nicméně učinili tak souhrnně ve vztahu k výsledkům oddělené evidence nákladů a výnosů jako celku, a nikoli ve vztahu k druhovému resp. typovému vymezení údajů či informací (popř.

skupiny údajů či informací) z této evidence. V posuzované věci je však s ohledem na shora citovanou judikaturu právních soudů nezbytné, aby se žalovaný zaměřil na vymezení a zhodnocení naplnění jednotlivých pojmových znaků legální definice obchodního tajemství nikoliv ve vztahu k výsledkům oddělené evidence nákladů a výnosů jako celku, ale ve vztahu k jednotlivým skupinám, druhu resp. typu údajů či informací dle kontextu a povahy požadovaných informací a systematiky výkazů ve smyslu přílohy prováděcí vyhlášky (nikoliv tedy ve vztahu ke každému jednomu číselnému údaji v požadované evidenci nákladů a výnosů /tabulkách/, jak s poukazem na „nepřípustný formalismus“ naznačoval žalovaný). Při výkladu a aplikaci ustanovení zákona, na základě kterého dochází k omezení ústavně zaručeného práva, není možné požadavek na precizní zdůvodnění označit za nepřípustný formalismus.

52. Vzhledem k množství druhů či typů údajů v evidenci nákladů a výnosů a jejich rozdílné charakteristice je z povahy věci zřejmé, že odůvodnění naplnění všech pojmových znaků legální definice obchodního tajemství bude odlišné například pro skupinu údajů vymezenou jako „náklady, které se nepovažují za ekonomicky oprávněné“ – z nich pak např. skupinu údajů týkající se hospodaření České pošty (např. nevyužité náklady spojené s přípravou a zabezpečením investiční výstavby /tabulka č. 5, řádek č. 5/, platby promlčených dluhů /tabulka č. 5, řádek č. 8/) či zvýšení cen vstupů, které ještě neprošly procesem zpracování /tabulka č. 5, řádek č. 10/), nebo skupinu údajů vztahující se k managementu (např. veškeré odměny členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob /tabulka č. 5, řádek č. 4/, výdaje na reprezentaci /tabulka č. 5, řádek č. 16/ či pojištění odpovědnosti za škody způsobené statutárními orgány společnosti /tabulka č. 5, řádek č. 27/) či skupinu údajů týkající se zaměstnanců (např. příspěvky na závodní stravování poskytované ve vlastních zařízeních zaměstnavatele nad osobní a věcné náklady /tabulka č. 5, řádek č. 20/, jednorázová finanční částka při odchodu do starobního důchodu /tabulka č. 5, řádek č. 22/ či příspěvky na rekreaci, na kulturní a sportovní aktivity a jiné příspěvky hrazené zaměstnancům /tabulka č. 5, řádek č. 32/) a dále například pro skupinu údajů vymezenou jako „maloobchodní služby“ – z nich pak např. skupinu údajů poštovních služeb vnitrostátních (např. poštovní zásilka do 2 kg – individuální podavatelé /tabulka č. 4, řádek č. 4a/ či doporučené poštovní zásilky pro nevidové osoby /tabulka č. 4, řádek č. 7/) či skupinu údajů „velkoobchodní služby“ – z nich pak např. skupinu údajů nepoštovních služeb /tabulka č. 4, řádek č. 39/.
53. Povinný subjekt tedy musí v odůvodnění svého rozhodnutí ve vztahu ke každé odepřené informaci, kterou je třeba vymezit alespoň typově (resp. podle skupin údajů), náležitě objasnit, v čem konkrétně spatřuje naplnění všech znaků legální definice obchodního tajemství k takové typově vymezené informaci. Odůvodnění rozhodnutí, v němž je poskytnutí požadovaných informací plně nebo částečně odepřeno, nelze formulovat paušálním odkazem na ustanovení § 504 občanského zákoníku, pouze zrekapitulovat znaky obchodního tajemství a připojit obecné závěry, ze kterých není konkrétně zřejmé, zda a jak se povinný subjekt se všemi dotčenými skutečnostmi ve vztahu k jednotlivým typům informací zabýval.
54. Městský soud dospěl k závěru, že žalovaný ani prvostupňový orgán shora vymezeným požadavkům na odůvodnění napadeného (i prvostupňového) rozhodnutí nedostáli, když druhově ani typově nevymezili a náležitě neodůvodnili, jaké údaje či informace (popř. skupiny údajů či informací) z evidence nákladů a výnosů mají naplňovat pojmové znaky

obchodního tajemství České pošty. Takové odůvodnění napadeného rozhodnutí považuje městský soud za zcela nedostatečné a tedy v této části nepřezkoumatelné.

55. K věcnému vypořádání zbývajících žalobních námitek soud nepřistoupil, neboť to jejich povaha vzhledem ke zjištěné nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí neumožňuje. Městský soud zdůrazňuje, že správní soudnictví je založeno na kasačním principu. Správní soud není v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s. ř. s. soudem nalézacím, nýbrž přezkumným.
56. Nad rámec odůvodnění městský soud k posouzení možnosti poskytnout alespoň částečná data z výsledků oddělených evidencí uvádí, že zastává názor ve shodě s komentářovou literaturou, dle které „není relevantní, že v minulosti byla určitá informace součástí obchodního tajemství. Ochrana obchodního tajemství totiž není trvalá. Některá obchodní tajemství vznikají, jiná zanikají v průběhu času. Povinný subjekt však nemusí následně přezkoumávat každé své pravomocné rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informace, tedy zjišťovat, zda později nedošlo k možnosti zpřístupnění původně odepřené informace. Podá-li však tentýž žadatel novou žádost o poskytnutí již jednou odepřené informace, musí se povinný subjekt znovu zabývat všemi důvody pro odepření informace, zejména zda v mezidobí nedošlo k odpadnutí důvodu pro odepření“ (TUHÁČEK, Miloš. § 12 (Podmínky omezení). In: JELÍNKOVÁ, Jitka a Miloš TUHÁČEK. *Zákon o svobodném přístupu k informacím: Praktický komentář* Wolters Kluwer, 2016).
57. I kdyby veškeré žalobcem požadované údaje naplňovaly všechny znaky legální definice obchodního tajemství ve smyslu občanského zákoníku, není možné opomenout § 12 informačního zákona. V projednávané věci se Úřad v prvostupňovém rozhodnutí trváním ochrany obchodního tajemství nezabýval. V napadeném rozhodnutí žalovaný, na základě rozkladové námítky žalobce, vyhodnotil trvání ochrany obchodního tajemství tvrzením, že „roky 2015, 2016 a 2017 nepředstavují až zas tak hlubokou minulost, aby se o nich dalo prohlásit, že ztratily svou hodnotu v konkurenčním prostředí. Údaje o nákladech, výnosech a ziskovosti jsou v rozmezí 10 let běžně součástí ekonomických analýz prováděných podnikatelskými subjekty. Protože jenom za delší období je možné získat informace o trendech ve vývoji nákladů, výnosů a zisku a v návaznosti na všechny poznatky z minulosti a současnosti přijmout příslušná manažerská rozhodnutí“. Z hlediska přezkumu tvoří prvostupňové rozhodnutí a napadení rozhodnutí jeden celek. I v případě posouzení trvání ochrany obchodního tajemství z hlediska plynutí času se žalovaný musí vypořádat s jednotlivými skupinami požadovaných informací a individuálně posoudit, zda je jejich ochrana nezbytná i nadále, nikoliv paušálně stanovit, že ochrana trvá. Není přípustné zdůvodnění žalovaného, že v rozmezí 10 let jsou informace běžně součástí ekonomických analýz, když z napadeného rozhodnutí není seznatelné, proč žalovaný zvolil právě časový úsek 10 let, o jaké ekonomické analýzy se jedná, a proč by zveřejnění informací představovalo porušení ochrany obchodního tajemství. Soud opětovně připomíná, že předmětem obchodního tajemství mohou být pouze konkrétní skutečnosti a informace (popř. skupiny údajů či informací) v určitém dokumentu, nikoli dokument jako celek. Povinný subjekt musí posoudit jednotlivé požadované informace s ohledem na přípustnost jejich poskytnutí a je povinen poskytnout veškeré požadované informace, u kterých není zřejmé, že tomu brání ustanovení zákona.
58. Argumentaci žalovaného v napadeném rozhodnutí, kdy uvádí, že „hospodaření České pošty je dostatečně zajištěno osobami odborně k tomu způsobilými, vybavenými příslušnými

znalostmi a dovednostmi“ a proto není laická kontrola přípustná, shledal soud pro posouzení projednávané věci nerelevantní, neboť by takový výklad znamenal popření účelu informačního zákona. Smyslem práva na svobodný přístup k informacím je právě kontrola veřejné moci vykonávaná základním článkem společnosti – každým jedním občanem. Účel práva na informace přesvědčivě vymezila judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, podle níž *„smyslem práva na informace je kontrola činnosti veřejné správy, mj. též kontrola vynakládání veřejných prostředků a hospodaření s veřejným majetkem“* (NSS 1 As 17/2008-67, Sb. NSS č. 1627/2008). *„Poskytování informací o činnosti orgánů veřejné moci je v našem civilizačním prostoru obecným standardem demokratických právních států, který logicky vyžaduje jisté finanční zatížení orgánů veřejné správy“* (NSS 6 As 79/2006-58, Sb. NSS č. 1342/2007), přičemž *„povinný subjekt není oprávněn jakkoli zkoumat a zabývat se otázkou účelnosti a důvodnosti žadatelovy žádosti či jeho motivy“* (NSS 6 As 79/2006-58, Sb. NSS č. 1342/2007).

59. K postavení České pošty soud upozorňuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 12. 11. 2018, č. j. 9 A 11/2016-69, který se zabýval otázkou, *„zda [žalovaná (ve smyslu Česká pošta – pozn. soudu)] hospodáří s veřejnými prostředky nebo nikoliv. Odpověď je zřejmá z § 2 odst. 2 zákona o státním podniku, podle něhož podnik má právo hospodařit s majetkem státu a nemá vlastní majetek. Není tedy pochyb o tom, že by státní podnik vykonává při hospodaření s majetkem podniku práva vlastníka, vlastním jménem jedná v právních vztazích týkajících se majetku podniku a účastní se řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se majetku podniku včetně řízení o určení, zda tu je nebo není vlastnické právo státu k majetku podniku, není vlastníkem tohoto majetku. Tím zůstává trvale stát. Jestliže podnik při své činnosti nabývá majetek od jiné osoby než od státu, nabývá jej pro stát a podniku vzniká právo s tímto majetkem hospodařit (viz § 16 odst. 4 zákona o státním podniku). Na základě těchto skutečností nelze dospět k jinému závěru, než že státní podnik nakládá výlučně s majetkem státu. Tento majetek pak spadá pod pojem „veřejné prostředky“, neboť stát je nepochybně veřejnou institucí v nejširším slova smyslu, když představuje nejobecnější reprezentaci všech subjektů, které jej tvoří, ať již jde o osoby fyzické nebo osoby právnické, orgány veřejné moci apod.“*
60. Nad rámec výše uvedeného soud závěrem poznamenává, že v intencích postupu souladného se smyslem a účelem právní úpravy vztahující se k právu na informace podle LZPS a podle informačního zákona měl povinný subjekt hledat způsoby, které by umožnily žádosti o informace v co možná největším rozsahu vyhovět. Tento názor vyslovil též Ústavní soud, když zdůraznil, že *„povinný subjekt má hledat způsoby maximálního vyhovění podané žádosti a nikoliv důvody, jak jejímu vyhovění zabránit“* (srov. náleze ÚS z 29. 6. 2021, sp. zn. III. ÚS 3339/20).

VIII. Závěr a náklady řízení

61. S ohledem na shora uvedené soud napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost podle § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. zrušil a vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
62. Jak již uvedl Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 31. 7. 2006, č. j. A 2/2003 – 73, výklad § 16 odstavec 4 informačního zákona (nynější odst. 5) se odvíjí od přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Jinými slovy, soud věcně zhodnotí důvody pro odepření informace uváděné správním orgánem a zváží, zda ospravedlňují

neposkytnutí požadované informace. Dojde-li k negativnímu závěru, zruší rozhodnutí a nařídí správnímu orgánu, aby informaci poskytl. Tento postup může ovšem zvolit pouze tehdy, lze-li správní rozhodnutí a jeho důvody přezkoumat. V opačném případě soud napadené rozhodnutí pouze zruší a vrátí správnímu orgánu k dalšímu řízení. Taková situace nastala i v nyní posuzované věci, proto soud neshledal podmínky pro to, aby uložil žalovanému povinnost poskytnout žalobci požadované informace v patnáctidenní lhůtě ode dne, kdy tento rozsudek nabude právní moci.

63. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s. V řízení měl plný úspěch žalobce, soud proto rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci do rukou jeho zástupce na nákladech řízení částku 11 228 Kč do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku. Výše nákladů řízení o žalobě sestává ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč [položka 18 bod 2 písm. a) sazebníku poplatků k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích] a z odměny za zastoupení advokátem v rozsahu dvou úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, účast na jednání před soudem) po 3 100 Kč za úkon dle § 11 odst. 1 písm. a), g) na základě § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bod 5 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, včetně dvou režijních paušálů po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Jelikož zástupce žalobce doložil, že je plátcem DPH, zvyšují se náklady řízení v rozsahu odměny za právní zastoupení ve smyslu § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 1 428 Kč odpovídající této dani. Náhradu nákladů řízení za písemné podání ze dne 18. 11. 2022, v němž zástupce žalobce toliko rekapituloval žalobní tvrzení, soud žalobci nepřiznal, neboť se nejedná o účelně vynaložené náklady.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu